

НАТУРА 2000

СТАНДАРТЕН ФОРМУЛЯР ЗА ДАННИ

Директива 2009/147/ЕО на Съвета относно опазването на дивите птици и Директива 92/43/ЕИО на Съвета относно опазването на естествените местообитания на дивата флора и фауна

СТАНДАРТЕН ФОРМУЛЯР ЗА ДАННИ

За специални защитени зони (СЗЗ), предложени и одобрени зони от значение за Общността (ЗЗО) и за специални конзервационни зони(СКЗ)

1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

1.1. Тип

1.2. Нод на зоната

--	--	--	--	--	--	--	--

1.3. Име на защитената зона

--

1.4. Дата на попълване

Г	Г	Г	Г	М	М

1.5. Актуализация

Г	Г	Г	Г	М	М

1.6. Респондент:

Име/Организация:
Адрес:
Електронна поща:

1.7. Дати на предлагане и обявяване/класифициране на зоната

Дата на класифициране като СЗЗ:

Г	Г	Г	Г	М	М

Национална правна препратка за обозначаването за СЗЗ:

--

Дата на предлагане на зоната за ЗЗО:

Г	Г	Г	Г	М	М

Дата на одобряване като ЗЗО (*):

Г	Г	Г	Г	М	М

Дата на обявяване като СКЗ:

Г	Г	Г	Г	М	М

Национална правна препратка за обявяването като СКЗ:

--

Забележка(и) (**):

.....

.....

.....

(*) Незадължително поле, датата на потвърждаване за ЗЗО (датата на приемане на съответния списък на съюза) е документирана от ГД „Околна среда“.

(**) Незадължително поле, забележките могат да се отнасят напр. до класификацията или датите на определяне на зони, съставени от първоначално отделни СЗЗ и/или ЗЗО.

2. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

2.1. Местоположение на центъра на зоната (в десетични градуси):

Географска дължина

Географска ширина

2.2. Площ (ха):

2.3. Морска площ [%]:

2.4. Дължина на зоната (км):

2.5. Код и име на административния район

Код по NUTS, ниво 2

Име на района

2.6. Биогеографски район(и):

☐
☐
☐

Алпийски (... % *)

Атлантически (... %)

Черноморски (... %)

☐
☐
☐

Бореален/Северен/ (... %)

Континентален (... %)

Макронезия (... %)

☐
☐
☐

Средиземноморски (... %)

Панонски (... %)

Степен (... %)

Допълнителна информация за морските райони ()**

☐
☐
☐

Атлантически (... %)

Черноморски (... %)

Балтийски (... %)

☐
☐

Средиземноморски (... %)

Макронезийски (... %)

(*) В случай че зоната е разположена в повече от един район, следва да се впише процентното разпределение на площта (незадължително)

(**) Посочването на морските райони е нужно по практически/технически съображения и засяга държави-членки, в които един земен биогеографски район граничи с два морски района

3. ЕКОЛОГИЧНА ИНФОРМАЦИЯ

Зве местообитания, представени в зоната и оценка на зоната за тях:

ИД	Типове местообитания от приложение I						Оценка на зоната			
	Пр.	НП	Покритие (ха)	Пещери [брой]	Качество на данните	AIBICID	Представителност	Относителна повърхност	Консервация	Цял. оц.

Зве местообитания, които могат да имат както приоритетна, така и неприоритетна форма (6210, 7130, 9430) нанесете „X“ в тази колона, за да укажете приоритетната форма.

Идно местообитание вече не присъства в зоната, нанесете: x (незадължително).

Могат да се нанасят десетични стойности.

З типове местообитания 8310, 8330 (пещери) нанесете броя на пещерите, ако няма приблизителна оценка на площта.

В данните: G = Добро (напр. основани на изследвания) M = средно (напр. основани на частични данни с някои екстраполации) P = лошо (напр. груба оценка)

зве, включени в член 4 от Директива 2009/147/ЕО и видове, изброени в приложение II към Директива 92/43/ЕИО и оценка на зоната за тях

Вид			Популация в зоната					Оценка на зоната						
Нод	Научно наименование	S	НП	Тип	Размер		Единици	Категория	Начество на данните	AIBICID	AIBIC			
					Мин.	Макс.					Попул.	Опазв.	Изол.	Цел. оц.
								SIRVIP						

земноводни, В = птици, F = риби, I = безгръбначни, M = бозайници, P = растения, R = влечуги, i, че данните за вида са чувствителни и следователно трябва да бъдат блокирани за публичен достъп, нанесете: да. ден вид вече не присъства в зоната, нанесете: x (незадължително). а популация, г = размножаващи се, с = концентрация, w = зимуващи (за растения и немигриращи видове използвайте местна популация). = индивиди, р = двойки или други единици съгласно стандартизирания списък на популационните единици и кодове за докладване съгласно член 12 и 17 (вж. справочния портал). на пълнота: С = тилчен, R = рядък, V = много рядък, P = наличен — попълва се при недостатъчни данни (DD) или в допълнение към информацията за числеността на популацията. а данните: G = добро (напр. основани на изследвания) M = средно (напр. основани на частични данни с някои екстраполации) P = лошо (напр. груба оценка); DD = недостатъчни данни (използвайте тази категория само ако е невъзможно да се направи дори груба оценка на размера на популацията, в този случай полетата за размер могат да се оставят празни, но полето „Категории на пълнота“ трябва да се попълни).

11. Важни видове от флората и фауната (незащително)

Вид				Популация в зоната				Обсновака							
КОД	Научно наименование	S	НП	Размер		Единици	Категория	Приложение за видовете		Други категории					
				Мин.	Макс.			IV	V	A	B	C	D		

земноводни, В = птици, F = плесени, I = безгръбначни, L = лишци, M = бозайници, P = растения, R = влечуги, птици и видове по приложения IV и V следва в допълнение към научното наименование да се използва кодът, посочен на справочния портал, че данните за вида са чувствителни и следователно трябва да бъдат блокирани за публичен достъп, нанесете: Да. ден вид вече не присъства в зоната, нанесете: x (незащително). = индивиди, p = двойки или други единици съгласно стандартизиран списък на популационните единици и кодове за докладване съгласно член 12 и 17 (вж. справочния портал). Категории на плътност: C = типичен, H = рядък, V = много рядък, P = наличен. Категории на обосновка: IV, V: видове по приложения (Директива за местообитанията), A: данни от националната Червена книга, B: ендемити, C: международни конвенции D: други основания.

4. ОПИСАНИЕ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

4.1. Обща характеристика на защитената зона:

Код	Класове местообитания	Покритие [%]
	Общо покритие на местообитанията	100 %

Други характеристики на зоната:

4.2. Качество и значимост

4.3. Заплахи, натиск върху околната среда и дейности, които влияят на зоната

Най-важните въздействия и дейности, които влияят на зоната

Негативни въздействия			
Позиция	Заплахи и натиск [код]	Замърсяване (незадължително) [код]	Вътрешни/ външни [i o b]
Н			
Н			
Н			
Н			
Н			

Положителни въздействия			
Позиция	Дейности, управление [код]	Замърсяване (незадължително) [код]	Вътрешни/ външни [i o b]
Н			
Н			
Н			
Н			
Н			

Други важни въздействия със средно/слабо влияние върху зоната

Негативни въздействия				Положителни въздействия			
Позиция	Заплахи и натиск	Замърсяване (незадължително)	Вътрешни/външни	Позиция	Дейности, управление	Замърсяване (незадължително)	Вътрешни/външни
	[код]	[код]	[i o b]		[код]	[код]	[i o b]

Позиция: Н = висока, М = средна, L = ниска

Замърсяване: N = изпускане на азот, P = изпускане на фосфор/фосфати, A = изпускане на киселини/повишаване на киселинността, T = токсични неорганични химикали, O = токсични органични химикали, X = смесени замърсявания

i = вътрешни, o = външни, b = и двете

4.4. Собственост (незадължително)

Вид		[%]
Публична	Национална/федерална	
	На щат/провинция	
	Местна/общинска	
	Друга публична	
Съсобственост		
Частна		
Неизвестна		
сума		100 %

4.5. Документация (незадължително)

Връзки:

5. ПРИРОДОЗАЩИТЕН СТАТУТ НА ЗОНАТА (НЕЗАДЪЛЖИТЕЛНО)

5.1. Категории защитени зони на национално и регионално ниво:

Код	Покритие [%]	Код	Покритие [%]	Код	Покритие [%]

5.2. Връзка на зоната с други зони:

обявени на национално или регионално ниво:

Тип код	Име на зоната	Вид	Покритие [%]

обявени на международно ниво:

Вид	Име на зоната	Вид	Покритие [%]
Зона по Рамсарската конвенция	1		
	2		
	3		
	4		
Биогенетичен резерват	1		
	2		
	3		
Зона по Евродиплома	—		
Биосферен резерват	—		
Зона по Барселонската конвенция	—		
Зона по Букурещката конвенция	—		
Зона от Световното културно и природно наследство	—		
Зона по HELCOM	—		
Зона по OSPAR	—		
Защитена морска зона	—		
Други	—		

5.3. Обявяване на зоната

--

6. УПРАВЛЕНИЕ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

6.1. Ведомство, отговарящо за управлението на защитената зона

Организация: _____
Адрес: _____
Електронна поща: _____

6.2. План(ове) за управление:

Действително съществува план за управление:

☐	Да	Наименование: _____
		Връзка: _____
		Наименование: _____
		Връзка: _____

Не, но е в процес на изготвяне

Не

6.3. Мерни по опазване (незадължително)

--

7. КАРТА НА ЗОНАТА

Идентификация по INSPIRE:

Картата е представена в електронен формат като PDF (незадължително)

да не

Препратки към оригиналната карта, използвана за дигитализирането на електронните граници (незадължително).

--

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

СЪДЪРЖАНИЕ

Приложение

ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ЗОНАТА

1.
 - 1.1. Тип на зоната
 - 1.2. Код на зоната
 - 1.3. Име на зоната
 - 1.4. Дата на попълване
 - 1.5. Актуализация
 - 1.6. Респондент
 - 1.7. Дати на посочването на зоната и на обозначаването/класификацията

МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ЗОНАТА

2.
 - 2.1. Местоположение на центъра на зоната
 - 2.2. Площ на зоната
 - 2.3. Процент на морската площ в зоната
 - 2.4. Дължина на зоната (незадължително)
 - 2.5. Код и име на административния район
 - 2.6. Биогеографски район(и)

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА

3.

Типове местообитания, представени в зоната и оценка на зоната за тях

3.1.

Видове, посочени в член 4 от Директива 2009/147/ЕО, и видове, изброени в приложение II към Директива 92/43/ЕИО и оценка на зоната за тях

3.2.

Други важни видове от флората и фауната (незадължително)

3.3.

ОПИСАНИЕ НА ЗОНАТА

4.

Обща характеристика на зоната

4.1.

Качество и значимост

4.2.

Заплахи, натиск върху околната среда и дейности, които влияят на зоната

4.3.

Собственост (незадължително)

4.4.

Документация (незадължително)

4.5.

ПРИРОДОЗАЩИТЕН СТАТУТ НА ЗОНАТА (НЕЗАДЪЛЖИТЕЛНО)

5.

Природозащитен статут на национално и регионално равнище

5.1.

Връзка на описваната зона с други зони (граничещи с нея и принадлежащи към други типове обозначение)

5.2.

Обозначение на зоната

5.3.

УПРАВЛЕНИЕ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

6.

Ведомство, отговарящо за управлението на защитената зона

6.1.

План за управление

6.2.

Мерки по опазване (незадължително)

6.3.

КАРТА НА ЗОНАТА

7.

Допълнение

Списък на съкращенията:

ЕО Европейски общности

ЕИО Европейска икономическа общност

ГИС Географска информационна система

INSPIRE Инфраструктура за пространствена информация в Европа

пЗЗО предложена зона от значение за Общността

ЗЗО Зони от значение за Общността

СКЗ Специална консервационна зона

СФД Стандартен формуляр за данни

СЗЗ Специална защитена зона

ВЪВЕДЕНИЕ

Натура 2000 е екологичната мрежа за опазването на дивите животински и растителни видове и естествени местообитания от значение за Общността в рамките на Съюза. Тя се състои от зоните, класифицирани по Директивата за птиците, приета за пръв път

през 1979 г. (Директива 2009/147/ЕО), и Директивата за местообитанията, приета през 1992 г. (Директива 92/43/ЕИО).

От основно значение за успеха на Натура 2000 е нивото на информацията за местообитанията и видовете от интерес за Общността. Затова и са необходими данни в структуриран и удобен за сравнения формат.

Правната основа за предоставяне на данните за изпълнение на тази фаза от Натура 2000 е залегнала в член 4, параграф 1 от Директивата за местообитанията, който определя, че „информацията ще включва карта на зоната, нейното име, местоположение, обхват и данните, произтичащи от прилагането на критериите, определени в приложение III (етап 1), предоставени във формата, създадена от Комисията в съответствие с процедурата, определена в член 21“. Съгласно член 4, параграф 3 от Директивата за птиците, от държавите-членки вече се изисква „да изпращат на Комисията цялата необходима информация, така че тя да има възможност да предприеме подходящи инициативи с оглед на координацията, необходима, за да се осигури зоните, посочени в параграф 1, от една страна, и в параграф 2, от друга страна, да образуват едно цяло, отговарящо на нуждите за защита на видовете в сухоземната и морската географска зона на прилагане на настоящата директива“.

Цел и употреба на стандартния формуляр за данни

Основните цели на стандартния формуляр за данни (СДФ) на Натура 2000 и произтичащата от това база данни са:

1. Да осигури необходимата информация, която да даде възможност на Комисията, в партньорство с държавите-членки, да координира мерките по създаването и поддържането на съгласувана мрежа на Натура 2000 и да прецени нейната ефективност за запазване на местообитанията от приложение I и на местообитанията на видовете, изброени в приложение II към Директива 92/43/ЕИО, така както и местообитанията на видовете птици от приложение I и други мигриращи птици, обхванати от Директива 2009/147/ЕИО.
2. Да актуализира списъците със ЗЗО и СКЗ на Съюза съгласно Директивата за местообитанията.
3. Да осигури информация, която ще подпомогне Комисията при вземане на други решения да гарантира, че мрежата на Натура 2000 е взета предвид изцяло в други области на политиката и сектори от дейности на Комисията, в частност регионална, селскостопанска, енергийна, транспортна политика и политика в областта на туризма.
4. Да подпомогне Комисията и съответните комитети в избирането на действия за финансиране съгласно LIFE+ и други финансови инструменти, когато е вероятно съответните данни за опазване на зоните да улеснят процеса на вземане на решение.

5. Да осигури последователен и полезен формат за обмяна на информация и комуникация относно зони по Натура 2000 в съответствие с разпоредбите на Регламента INSPIRE и други законодателни актове на Комисията относно достъпа до информация (напр. Орхуската конвенция).

6. За използване в научните изследвания, планирането и други дейности в подкрепа на политиката по опазване.

7. Да осигури благонадежден източник за информация и справки за оценяването на конкретни проблеми в случай на потенциални нарушения на правото на Съюза.

СФД, представлявайки документацията на мрежата Натура 2000 на ниво ЕС, се разглеждат като важен източник на информация за всички тези цели. Следователно документацията трябва да се поддържа приемливо актуална, за да може добре да изпълнява различните си функции. Препоръчва се настоятелно държавите-членки редовно да я актуализират с възможно най-добрата налична информация. Например, резултатите от мониторинга по член 11, планиране на управлението, оценка на въздействието и т.н. могат да станат източник на нова информация, която следва да бъде отразена в СФД. Подробният мониторинг на всяка зона, обаче, извън мониторинга по член 11 от Директивата за местообитанията не се изисква изрично от посочената директива.

Макар да е възможно някои промени, направени от държавите-членки в СФД, да имат правни последици (напр. промени, внесени в списъците на Съюза чрез решение на Комисията), преработените данни в СФД сами по себе си не се разглеждат като имащи автоматично правно действие: например изчезването на даден вид от определена зона не се интерпретира задължително като резултат от неправилно управление и следователно няма автоматично да доведе след себе си правни действия. Също така, информацията, подадена в СФД относно заплахи или натиск върху околната среда с вредно въздействие върху дадена зона не означава задължително, че държавата-членка не спазва задълженията си, тъй като цялата информация трябва да се разгледа в контекст.

Измененият стандартен формуляр за данни

Първият „Стандартен формуляр за данни“ (СФД) беше приет през 1997 г. (Решение 97/266/ЕО). През 2008 г. държавите-членки и Комисията изразиха необходимостта да се подобри, интегрира и модернизира потокът от данни по двете директиви и в тази рамка беше започнато преработване на СФД. То беше проведено в тясно сътрудничество с държавите-членки в техническа работна група („Експертна група по отчетността“).

СФД беше преработен с оглед подобряването на наличността и качеството на данни, които са имплицитно необходими за мрежата Натура 2000. При това някои части от стария формуляр бяха премахнати, тъй като бяха станали излишни; тук се взе предвид по-специално подобрената наличност на цифрови пространствени данни в рамките на инфраструктурите за пространствена информация. Освен това бяха попълнени някои

важни пропуски (напр. информация за процента морска площ в зоните) и се направиха необходими подобрения в структурата на данните от екологично естество.

Друга причина за преработването беше бързото развитие на информационните технологии за управление на данни (напр. автоматични проверки на качеството или точното проследяване на промените между отделните подавания), както и все по-голямата наличност на цифрова географска информация и инструменти за анализ. Следователно вече не са необходими карти или формуляри на хартиен носител и данните трябва да се предоставят само в електронен формат.

Настоящият документ предоставя информация за различните полета за данни в СФД, както и за нужната географската информация, като демонстрира как трябва да се попълнят.

Справочен портал за Натура 2000

Някои елементи обаче ще подлежат на промени с течение на времето както и поради технологично развитие. Тези елементи могат да бъдат намерени в „Справочен портал за Натура 2000“, където ще бъдат актуализирани и предоставени на разположение за справка. Тези елементи засягат: справочни документи (напр. кодиране на видовете), материали за техническа поддръжка (напр. модел на данните, приложения), както и насоки за последователното използване на СФД от всички държави-членки и за описване на техническите и административните процедури относно предаване на данни на Комисията. Тъй като справочният портал е важна част от документацията на СФД, за всяко приспособяване или промяна на документите в портала, които се управляват от ГД „Околна среда“ и Комитета за местообитанията (вж. приложението за разграничаването), следва да се получи предварително одобрение от Комитета за местообитанията [\(1\)](#). Справочният портал може да бъде намерен на уебстраницата на Комисията, ГД „Околна среда“. Справочните документи на този портал са изброени в приложението.

Стандартният формуляр за данни по Натура 2000 и неговата база данни

Всяка зона, която е предложена, обявена или класифицирана, трябва да има попълнен стандартен формуляр за данни. Може да има случаи, когато съществува връзка между две или повече зони по Натура 2000. На фигура 1 са показани различните възможни връзки, които могат да съществуват между две зони по Натура 2000. В случай на припокриване между две зони (там, където те не са идентични) или ако едната се намира в другата, следва да се попълнят два отделни формуляра.

Всички полета на СФД са задължителни, освен ако изрично не е упоменато друго.

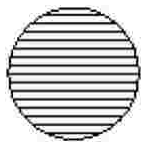
1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ЗОНАТА

1.1. Тип на зоната

Този код с един знак показва дали зоната е зона по смисъла на Директивата за местообитанията (пЗЗО, ЗЗО или СКЗ) или класифицирана специална защитена зона (СЗЗ), или и двете. Когато ЗЗО и СЗЗ се припокриват, но не са идентични, зоните се разглеждат като отделни единици.

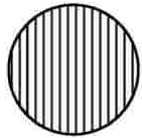
Фигура 1

Възможни връзки между зоните

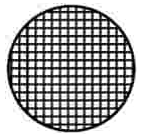
АОбозначена С33

Да се попълни един формуляр за С33

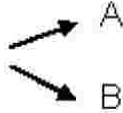
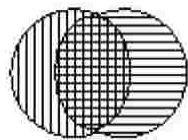
Вп33О, 33О или СКЗ

Да се попълни един формуляр за п33О, 33О или СКЗ

СПлощта на п33О/33О/СКЗ е същата като обозначената С33

Да се попълни по един формуляр за двете — (п33О/33О/ СКЗ) и С33

А Когато 33О и С33 се припокриват, но не са идентични, зоните се разглеждат като отделни единици. За всяка от тях трябва да се попълни по един формуляр.

В

1.2. Код на зоната

Всяка зона се идентифицира с уникален код от девет знака, който се състои от два компонента:

1. Първите два знака са кодът на страната. Прилага се правилото на Съюза за използване на двубуквените кодове за държавите по ISO 3166 (вж. справочния портал) [\(2\)](#).

2. Останалите седем знака, които служат за създаване на уникален буквено-цифров код за всяка зона, трябва да бъдат дадени, следвайки една логична и съгласувана система, определена от отговорния национален орган. Тъй като кодовете се използват за идентификация на зоните, следва да останат постоянни във времето.

1.3. Име на зоната

Имената на зоните се въвеждат на техния местен език. По този начин се избягват трудните преводи и се интегрират директно съществуващите данни на национално и местно ниво. В случай на различни букви (напр. гръцки и кирилица) имената се

транслитерират на латиница. Не вписвайте имената на зоните с главни букви (напр. „Gave de Pau“, а НЕ „GAVE DE PAU“).

1.4. Дата на попълване

Въвежда се датата, която искате да видите като „дата на попълване“ за записаната в СФД информация. Полето с данни е под формата за годината (четири единици), последвана от месеца в цифрова форма (две единици).

Пример: 199305: данни, съставени за пръв път през май 1993 г.

В случай на разширяване на зоната оставете „дата на попълване“ без промяна, тъй като тази дата е използвана за първото предаване на данни за зоната. Вместо това нанесете датата на разширяване на зоната в полето „Актуализация“ (вж. 1.5).

1.5. Актуализация

Въвежда се датата, когато информацията, съобщена за зоната, е била последно променена, като се използва същият формат като за датата в примера под 1.4. В случай на запис на нова зона, оставете полето „актуализация“ празно. Когато информацията е била актуализирана няколко пъти, това поле съдържа датата, на която информацията е била последно променена.

1.6. Респондент

Нанесете официалните данни за контакт с организацията (напр. компетентния административен орган), която е събрала записаната информация. Респондентът следва да бъде лицето за контакти в случай на технически въпроси; респондентът може да бъде „функция“ в организацията (напр. длъжност в отдел).

1.7. Дати на посочването на зоната и на обозначаването/класификацията

Могат да бъдат включени три задължителни дати: датата, на която зоната е класифицирана като СЗЗ; датата, на която зоната е предложена за ЗЗО, и датата, на която зоната е обявена за СКЗ на национално ниво. Подполетата показват годината и месеца на съответните дати. Когато дадена зона е била обозначена и впоследствие разширена, се представя годината на първоначалното вписване и се дава най-актуалната обща площ.

Датата „потвърдена за ЗЗО“ не е задължителна за попълване от държавите-членки; датите на потвърждаване/приемане на съответния списък на Съюза се документират от ГД „Околна среда“.

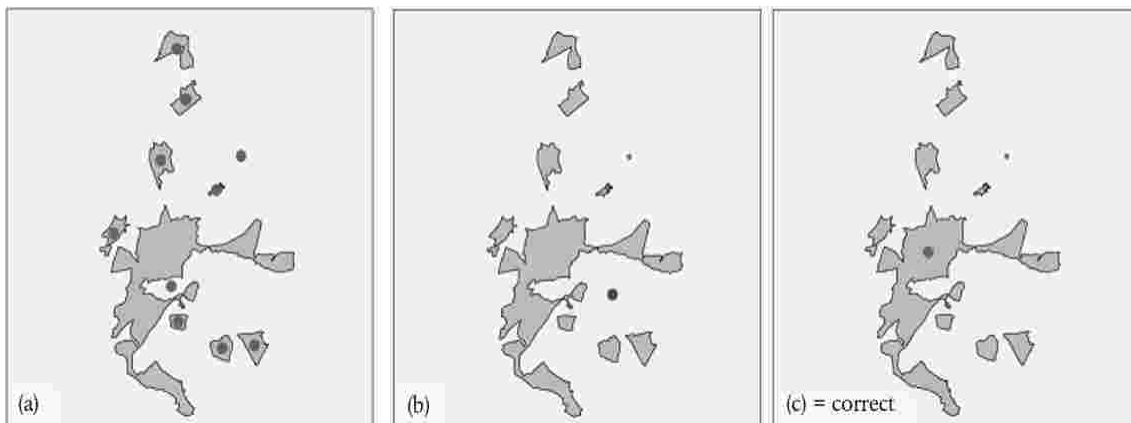
Нанесете националната правна препратка за обозначаването на СКЗ/СЗЗ в съответното поле за свободен текст. Допълнителните забележки могат да се нанасят в незадължителното поле за свободен текст „Забележки“, напр. за класификацията или датите на определяне на зони, съставени от първоначално отделни СЗЗ и/или ЗЗО.

2. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ЗОНАТА

2.1. Местоположение на центъра на зоната

Географските координати (дължина и ширина) на центъра на зоната трябва да бъдат въведени в десетични градуси. Стойностите на дължината на запад от Гринуичкия меридиан се дават с отрицателен знак, докато тези на изток от него — с положителен (това може да се потвърди със знак + или да се подразбира, ако знак липсва).

Ако зоните са съставени от няколко отделни територии, следва да се нанесат координатите на най-важната подтеритория (по практически съображения предлагаме да използвате най-голямата територия). Нанесените за зоната координати трябва да се намират в нея. Трябва да се внимава при автоматичното генериране на координатите на центъра; в следния пример една зона се състои от няколко многоъгълника, като на първата графика а) е показано къде координатите са били създадени автоматично, но забележете, че координатите на най-големия многоъгълник са извън него; на втората графика б) е генериран един набор координати за най-голямата територия, макар че тя се намира извън зоната; на третата графика в) са създадени координати за най-голямата територия и тези координати са разположени в многоъгълника. Само последният пример, в), е правилен [\(3\)](#).

Преобразуването от градуси, минути и секунди (DMS) е лесно. Една DMS-стойност се превръща в десетични градуси, като се използва формулата $(D + M/60 + S/3600)$, напр. дължина $9^{\circ} 15' 30''$ WEST, ширина $54^{\circ} 36' 30''$ стават дължина - 9,2583, дължина 54,6083.

2.2. Площ на зоната

Нанесете най-точната налична информация за площта в хектари; могат да се използват знаци след десетичната запетая. Ако не е възможно да се нанесе площта, впишете дължината на зоната в поле 2.4 (дължина на зоната) и само в този случай можете да оставите полето за площта празно.

Пещери: Държавите-членки се приканват да нанасят оценената площ на пещерите навсякъде, където е възможно, в противен случай се използва поле 2.4.

Когато площта на зоната се е променила с времето, се въвежда най-актуалната обща площ.

2.3. Процент на морската площ в зоната

Процентът на морската площ в зоната трябва да бъде нанесен. Бреговата линия, която се използва за дефиниране на морската граница, трябва да следва международното (напр. Конвенцията на ООН по морско право UNCLOS) или националното законодателство. Всяка държава-членка представя на Комисията използваното описание на границата; то ще бъде предоставено на разположение на справочния портал (напр. „територията под границата на максималния отлив“).

Когато нямате на разположение точни данни, използвайте приблизителни оценки. Когато процентът морска площ на зоната се е променил с времето, се въвежда най-актуалният процент.

2.4. Дължина на зоната (незадължително)

Попълнете това поле, ако дължината е меродавна (напр. скали). Дължината на зоната се въвежда в километри.

Ако площта не е посочена в поле 2.2, тук трябва да се нанесе приблизителната дължина на зоната.

Ако дължината на зоната се е променила с времето, се въвежда най-актуалната обща дължина.

2.5. Код и име на административния район

Евростат е разработила стандартна йерархична кодираща система за регионите на Съюза за референтните статистически данни. Тази кодираща система трябва да се използва във всички регионални кодиращи приложения в Комисията (вж. Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета [\(4\)](#)). На уебстраницата на Евростат може също така да се намери пълно описание.

Кодовете NUTS на ниво 2 се въвеждат за всяка зона, един код е задължителен. Ако една зона е разделена между два или повече района, в базата данни се нанасят толкова кодове, колкото района са включени в зоната. Името на района се изисква за кръстосана проверка. Ако дадена зона не се покрива от район по NUTS, въведете кода по NUTS за „допълнителен район“ (напр. допълнителен район в Белгия на ниво 2 следва да се кодира правилно като: „BEZZ“, а не като „BE0“, което е неправилно). Кодовете могат да се намерят на справочния портал.

2.6. Биогеографски район(и)

По отношение на картата на биогеографските райони (вж. справочния портал), посочете в кой от тези биогеографски район(и) се намира зоната, като маркирате подходящите квадранчета; същото се отнася и за морските зони.

В случай че зоната е разположена в повече от един район, следва да се впише процентното разпределение на площта по райони (незадължително).

Допълнителна информация за морските райони: посочването на морските райони в СФД е нужно по практически/технически съображения и засяга държави-членки, в които един земен биогеографски район граничи с два морски района; то няма други последици. Най-актуалните граници на биогеографските и морските райони, както и кодовете им, могат да се изтеглят от справочния портал.

3. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА

За зоните, класифицирани като СЗЗ по Директивата за птиците, държавите-членки предоставят

- цялата необходима информация за видовете, обхванати от член 4 от Директивата за птиците, т.е. видове по приложение I и редовно срещащи се мигриращи видове, които не са включени в приложение I (раздел 3.2) (задължително),
- информацията, отнасяща се до местообитанията от приложение I (раздел 3.1) към Директивата за местообитанията и до видовете от флората и фауната от приложение II (раздели 3.2) за цялата зона или онази част от нея, която също е призната за зона от значение за Общността съгласно Директива 92/43/ЕИО или едновременно обозначена като пЗЗО/ЗЗО/СКЗ (незадължително),
- всякаква друга приложима информация за важни видове от флората и фауната (раздел 3.3) е желателна (незадължително),
- в случаите, когато една зона е класифицирана като СЗЗ, но не е призната изцяло или частично за зона от значение за Общността съгласно Директива 92/43/ЕИО, и все пак определена информация за природните местообитания или за видовете от флората и фауната е от значение за съхраняването на видовете птици, поради които СЗЗ е била класифицирана, тази информация е желателна (незадължително).

За зони по Директивата за местообитанията (пЗЗО/ЗЗО/СКЗ) държавите-членки представят

- цялата съответна информация, отнасяща се до типовете местообитания от приложение I (раздел 3.1) и видовете от флората и фауната от приложение II (раздели 3.2) (задължително),
- цялата съответна информация, засягаща видовете птици от приложение I и мигриращите видове съгласно Директива 2009/147/ЕО (раздели 3.2) трябва да бъде предоставена за цялата зона или тази част от нея, която е едновременно класифицирана като СКЗ (незадължително),

—всякаква друга информация от значение за важни видове от флората и фауната (раздел 3.3) е желателна (незадължително).

3.1. Типове местообитания, представени в зоната и оценка на зоната за тях

i) Кодове и покритие в зоната на типовете местообитания от приложение I

Код: Въведете кода от четири знака на типовете местообитания от приложение I към Директива 92/43/ЕИО. Следва да се използват само кодовете, фигуриращи в актуалното понастоящем приложение I към Директивата за местообитанията, не трябва да се използват кодове за подтипове, дадени в по-ранни версии на наръчника за тълкуване на местообитанията.

Приоритетни форми (Пр.): Внимание: Ако приоритетните форми на местообитания 6210, 7130 и 9430 са налични в зоната (в зависимост от характера им, тези типове местообитания могат да бъдат както приоритетни, така и неприоритетни), моля посочете приоритетната форма, като поставите „x“ в колона „Пр.“ (вж. примера по-долу). По технически причини „*“, използвано като част от кода в приложение I се замества от „x“ в тази допълнителна колона. (Там, където в зоната се наблюдават приоритетни и неприоритетни форми, следва да се впише отделно всяка от формите).

Неприсъствие (НП) (незадължително): Ако местообитание от приложение I, заради което зоната е била първоначално обявена (т.е. което преди това е било налично), вече не съществува в зоната, препоръчваме настоятелно това да се посочи чрез поставяне на „x“ в колона НП (като алтернатива на заличаването на информацията за този тип местообитание от СФД).

Покритие: Всички местообитания от приложение I на всеки обект трябва да се нанесат, заедно с покритието им в хектари (вж. фигура 2). Могат да се нанасят десетични стойности.

Има положения, при които местообитания от приложение I се припокриват (напр. пясъчни брегове в естуар). В такъв случай нанесете площта на всяко от местообитанията (напр. нанесете площта на естуара и размера на пясъчните брегове), в подобни случаи общата площ на местообитанията от приложение I може да е по-голяма от площта на зоната. Ако това не се приема за възможно, извадете площта на по-малкото местообитание от площта на по-голямото.

Моля, обърнете внимание че: в случаи, когато трябва да се укаже, че дадено местообитание се разглежда за потенциално включване в зоната, нанесете „-1“ в полето „размер“.

Пещери: За пещери (8310, 8330) броят на пещерите може да се впише, ако няма данни за оценката на площта.

Качество на данните: Посочете качеството на измерванията в полето за качество на данните. Посочете качеството на данните колкото е възможно по-добре: G = добро

(напр. основани на изследвания) М = средно (напр. основани на частични данни с някои екстраполации) Р = лошо (напр. груба оценка).

ii) Критерии за оценка на зоната за даден естествен тип местообитание в приложение I (в съответствие с раздел А от приложение III)

— ПРЕДСТАВИТЕЛНОСТ: = А, а) от приложение III: степен на представителност на типа местообитание в зоната.

Критерий А, а) от приложение III следва да бъде свързан с наръчника за тълкуване на типовете местообитания на приложение I, тъй като този наръчник предлага определение и указване на типични видове и други съответни елементи. Степента на представителност предлага възможност да се отчете „колко типичен“ е даден тип местообитание. Ако е необходимо, оценката също така следва да вземе предвид представителността на типа местообитание в конкретния обект, както за група типове, така и за особена комбинация от различни типове местообитания.

Ако данните от това поле, а именно количествените данни за сравнение, не съществуват или измерването на критерия не е приложимо, за да се класира типът местообитание, може да се използва методът на „най-добра експертна оценка“.

Би трябвало да се използва следната система за класиране:

А:

отлична представителност,

В:

добра представителност,

С:

значителна представителност.

Нещо повече, всички случаи, в които типът местообитание е представен незначително в разглежданата зона, това трябва да бъде показано в четвърта категория:

D:

незначително наличие.

Където са налични само форми на местообитание от приложение I, които имат малка консервационна стойност, моля посочете D (незначително наличие). Например, наличие на силно увредена горска площ, в която отсъстват множество от обичайните видове, ще се отчете като D.

В случаите, в които представителността на зоната за съответния тип местообитание е класирана като „D: незначителна“, не се изисква друго означение за другите критерии за оценка, засягащи този тип местообитание в разглежданата зона. В тези случаи

критериите „Относителна повърхност“, „Състояние на съхранение“ и „Цялостна оценка“ не следва да се отбелязват.

— ОТНОСИТЕЛНА ПОВЪРХНОСТ: = А, б) от приложение III: Площта на зоната, обхваната от естествения тип местообитание в съотношение към общата площ, обхваната от този естествен тип местообитание в рамките на съответната национална територия.

Теоретично, за да се оцени критерий А, б), трябва да се измери повърхността, покрита от типа местообитание в зоната, и общата повърхност от националната територия, която е покрита от същия тип местообитание. Въпреки че това е очевидно, тези измервания могат да се окажат изключително трудни, особено измерванията, които се отнасят за националната референтна площ.

Този критерий би трябвало да бъде изразен като процентно съотношение „р“. Независимо дали двете измервания съществуват или могат да бъдат получени (и следователно процентното съотношение може да бъде изчислено по този начин) или пък резултатът произтича от приближения въз основа на най-добрата оценка (което е по-вероятната ситуация), оценката на „р“ на класове интервали следва да се направи, използвайки следния прогресивен модел:

А : $100 \geq p > 15 \%$

В : $15 \geq p > 2 \%$

С : $2 \geq p > 0 \%$

— СТЕПЕН НА СЪХРАНЕНИЕ: = А, в) от приложение III: Степен на съхранение на структурата и функциите на съответния естествен тип местообитание и възможности за възстановяване.

Този критерий съдържа три подкритерия:

- i) степен на съхранение на структурата,
- ii) степен на съхранение на функциите,
- iii) възможност за възстановяване.

Въпреки че горните подкритерии могат да бъдат оценявани поотделно, все пак те би трябвало да се комбинират за изискванията за подбор на предложените зони в

националния списък, тъй като имат комплексно и взаимозависимо влияние върху процеса.

i) Степен на съхранение на структурата

Този подкритерий следва да бъде свързан с наръчника за тълкуване на местообитанията от приложение I, тъй като този наръчник осигурява определение, списък от характерни видове и други съответни елементи.

Като се сравнява структурата на даден тип местообитание, представен в зоната, с данните от наръчника за тълкуване (и друга меродавна научна информация), и дори със същия тип местообитание в други зони, би трябвало да е възможно да се създаде система за класиране, както следва, като се използва „най-добрата експертна оценка“:

I : отлична структура,

II : добре запазена структура,

III : средно или частично деградирана структура.

В случаите, когато е даден подклас „отлична структура“, критерият А, в) като цяло трябва да бъде класиран като „А: отлично съхранение“, независимо от степенуването на другите два подкритерия.

В случаите, когато въпросният тип местообитание на разглеждания обект не притежава отлична структура, все пак е необходимо да се оценят другите два подкритерия.

ii) Степен на съхранение на функциите

Може да е трудно да се определят и измерят функциите на определен тип местообитание на определения обект и тяхното съхранение, а и да се направи това независимо от другите типове местообитания. Поради тази причина е полезно да се перифразира „запазването на функциите“ чрез перспективите (капацитет и вероятност) на въпросния тип местообитание в разглеждания обект да поддържа структурата си в бъдеще, като се имат предвид от една страна възможните неблагоприятни влияния, а от друга — всички възможни усилия за разумно съхранение.

I : отлични перспективи

II : добри перспективи

III : средни или неблагоприятни перспективи

В случаите, когато подклас „I: отлични перспективи“ или „II: добри перспективи“ са комбинирани със степен „II: добре запазена структура“ на първия подкритерий, критерият А, буква в) като цяло трябва да бъде степенуван „А: отлично съхранение“ или съответно „В: добро съхранение“, независимо от степента на третия подкритерий, който не би трябвало да бъде разглеждан по-нататък.

В случаите, когато подкласът „III: средни или неблагоприятни перспективи“ е съчетан със степен „III: средно или частично деградирана структура“ на първия подкритерий, критерият А, буква в) като цяло би трябвало да бъде класиран като „В: средно или намалено съхранение“, независимо от степента на третия подкритерий, който не би трябвало да бъде разглеждан по-нататък.

iii) Възможности за възстановяване

Този подкритерий се използва, за да се оцени до каква степен е възможно възстановяването на един засегнат тип местообитание на разглежданата зона.

Първото нещо, което ще се оцени, е изпълнимостта от научна гледна точка: дали сегашното състояние на знанието предлага отговор на въпросите „какво да се направи“ и „как да се направи“. Това предполага цялостни знания за структурата и функциите на типа местообитание и на конкретните планове и предписания за управление, необходими за да се възстанови, т.е. да се стабилизира или увеличи процентното съотношение на площта, покрита от типа местообитание, да се създадат отново специфичната структура и функции, които са необходими за неговото дългосрочно поддържане, и да се поддържа или възстанови благоприятен природозащитен статут за неговите типични видове.

Вторият въпрос, който може да бъде зададен, е дали е рентабилно от гледна точка на съхраняване на природата. Тази преценка трябва да вземе предвид степента на заплахата или рядкост на типа местообитание.

Системата за класация, като се използва „най-добрата експертна оценка“, би трябвало да бъде следната:

I : лесно възстановяване,

II : възможно възстановяване със средни усилия,

III : трудно или невъзможно възстановяване.

Синтез: да се прилага към цялостното степенуване на трите подкритерия

А: отлично съхранение

В: добро съхранение

C: средно или намалено съхранение

— ОБЩА ОЦЕНКА = А, буква г) от приложение III: Глобална оценка на стойността на областта за съхраняването на съответния тип естествено местообитание.

Този критерий се отнася за общата оценка за значението на зоната за съхранение на разглежданите видове. Този критерий следва да се използва, за да се оценят предходните критерии по интегриран начин и като се вземат предвид различните тежести, които те могат да имат за разглеждания тип местообитание. Другите аспекти могат да бъдат разглеждани с оглед на оценката на най-меродавните елементи, за да се оцени общо тяхното положително или отрицателно влияние върху съхранението на типа местообитание. Най-меродавните елементи могат да са различни за различните типове местообитания; те могат да включват човешки дейности както в зоната, така и в съседни площи, които могат да повлияят върху състоянието на съхранение на типа местообитание, собствеността върху земята, съществуващият правен статут на зоната, екологичните връзки между различните типове местообитание и видове и т.н.

„Най-добрата експертна оценка“ може да се използва за оценяване на тази стойност, а системата за класация, използвана за да я изрази, трябва да е, както следва:

A:

отлична стойност,

B:

добра стойност,

C:

значима стойност.

Трябва да се отбележи, че Стандартният формуляр за данни служи за оценка на съхранението на местообитание или вид в определен обект, докато оценките по член 17 засягат статута на цял биогеографски район в дадена държава-членка. Терминът „природозащитен статут“ е определен в член 1, букви д) и и) от Директивата за местообитанията като термин, описващ цялостното състояние на даден тип местообитание или вид в биогеографския район. Този природозащитен статут сега се оценява редовно в рамките на шестгодишните доклади за напредъка в съответствие с член 17 от Директивата за местообитанията. Оценката на зоните съгласно критериите от приложение III към Директивата за местообитанията включва оценка на „степената на съхранение“ на типа местообитание или вида в рамките на дадена зона.

Фигура 2

Примерни данни за типове местообитания, представени в зоната и оценка на зоната за тях (3.1)

Типове местообитания от приложение I

Оценка на зоната

Код	Пр.НПП	Площ (ха)	Пещери	Качество на данните	ABC D	A B C	Представителност	Отн. площ	Опазване	Цял. оц.
713 0	x	2 212,70		G	B	B	B	B	B	B
831 0		0	3	P	C	C	C	C	C	C
315 0		921		G	A	C	B	C	B	C
111 0		1 700		P	C	A	A	A	A	B

Фигура 3

Примерни данни за видовете, посочени в член 4 от Директивата за птиците или изброени в приложение II към Директивата за местообитанията и оценка на зоната за тях (3.2)

Вид		Популация в зоната					Оценка на зоната								
Група	Код	Име	SH	Ви	Размер	Единица	Категория	Качество на данните	A B C D	A B C	Попул.	Опазване	Изол.	Цял. оц.	
			П	д	Мин	Мак									
					с										
B	A038	Cygnus cygnus	w		800	1 000	I		C R V P	G M P DD	М	B	B	C	B

B	A03	Cygnus 8 cygnus	c	1 50 0	1 50 0	I	P	A	B	A	B
P	1903	Liparis loeselii	p	20	30	I	G	C	A	C	A
I	1014	Vertigo angustio r	p				R	DD	C	B	B B

3.2. Видове, посочени в член 4 от Директива 2009/147/ЕО, и видове, изброени в приложение II към Директива 92/43/ЕИО и оценка на зоната за тях

i) Код, наименование и данни за популацията на видовете

За зоните, както е приложимо, въведете групата, кода и научното наименование на всички видове птици от значение по смисъла на член 4, параграфи 1 и 2 от Директива 2009/147/ЕО и на всички видове от флората и фауната, изброени в приложение II към Директива 92/43/ЕИО, които се срещат в зоната, с индикация за тяхната популация в зоната (вж. по-долу).

Група: А = земноводни, В = птици, F = риби, I = безгръбначни, М = бозайници, Р = растения, R = влечуги

Код: Четиризначният последователен код за всеки вид може да се намери на справочния портал.

Чувствителност (S): Тук посочете дали наличността на информацията за широката общественост относно определен вид може да окаже вредно въздействие върху опитите за съхранението му, например защото той е обект на незаконно колекционерство и достъпността на данните от СФД може действително да увеличи заплахата за вида. Ако случаят е такъв, нанесете „да“ в това поле. Ако даден вид е отбелязан като чувствителен, Комисията няма да разкрие присъствието му в зоната пред обществеността по собствена воля (например, чрез публикуването на тази информация в обществено достъпни бази данни или интернет страници). Ако информацията за присъствието на вида в определена територия вече е достъпна за обществеността, т.е. онлайн информация, отбелязването на вида като чувствителен не може да се счита за оправдано.

Неприсъствие (НП) (незадължително): Ако вид, заради който зоната е била първоначално обявена (т.е. който преди това е присъствал), вече не присъства в зоната, препоръчваме настоятелно това да се посочи чрез поставяне на „x“ в колона НП (като алтернатива на заличаването на информацията за този вид от СФД). Видове, които не са присъствали в зоната от влизането в сила на директивата, както и „исторически появявания“, не следва да се отбелязват.

Забележка: Видовете се разглеждат като неприсъстващи в зоната например ако не са били наблюдавани там от дълго време. Периодът е различен за различните видове, отсъствие в продължение на няколко години на лесен за наблюдение вид вероятно показва изчезване на вида, докато за трудните за наблюдение видове като бриофитите или някои насекоми липсата на наблюдение в течение на много години не значи непременно отсъствие, доколкото местообитанието не се е променило.

Тип: Използвайте следните категории:

Местни популации (р) : намират се в зоната през цялата година (немигриращи видове или растения, постоянна популация от мигриращи видове)

Възпроизвеждащи се (г) : използват зоната за отглеждане на малки (напр. размножаване, гнездене)

Съсредоточаване (с): зоната се използва за спиране или кацане или почивка по време на прелет или смяна на оперението извън местата за размножаване или с изключение на презимуването

Презимуване (w) : използващи зоната през зимата.

Ако една непостоянна популация присъства в зоната през повече от един сезон, следва да се направят отделни вписвания за тези „типове популация“ (вж. примера във фигура 3). Например, тъй като голям брой видове от фауната, в частност много видове птици, са мигриращи, зоната може да е важна за различни аспекти от жизнения цикъл на видовете.

Ако не е възможно да се нанесат данни за различните сезони, нанесете данни за най-важните (или презимуване, или концентрация).

Размер: По отношение на плътността, нанесете известните данни за популацията, ако има такива. Ако числеността на популацията е известна, попълнете и двете полета (мин. и макс.) със същата стойност. Ако е по-подходящо да се даде интервал за популацията, попълнете приблизителните стойности за долната граница (мин.) и горната граница (макс.) на този интервал. Когато интервалът на популацията не е известен, но съществува информация за минимума или максимума на числеността на популацията, нанесете приблизителна оценка на липсващата стойност от интервала. Моля обърнете внимание, че минималните и максимални стойности трябва да са усреднени от няколко години, а не екстремни стойности.

Ако не може да се направи дори груба оценка на числеността на популацията, нанесете типа на популацията (напр. постоянен) и под „качество на данните“ нанесете DD (недостатъчни данни). В този случай стойностите на числеността на популацията може да се оставят празни, а полето за плътността може да се използва вместо това (обичайни (C), редки (R), много редки (V), или налични (P) Характерът на популацията

в зоната може да се опише по-подробно в текстовото поле „Качество и значимост“ (4.2), като се уточни естеството на популацията (напр. плътна, рядка или изолирана). Категориите на плътност могат да се използват в допълнение към числеността на популацията.

Моля, обърнете внимание, че: в случаи, когато трябва да се укаже, че даден вид се разглежда за потенциално включване в зоната, нанесете „-1“ в полето „размер“.

Единица: посочете единицата на стойността на популацията в съответното поле. Препоръчителни единици са индивиди (= i) или двойки (= p), където е възможно, в противен случай моля използвайте възможно най-точните единици, като се придържате към стандартизирания списък на популационните единици и кодове, разработен в членове 12 и 17 за докладване (вж. справочния портал).

Категория на плътност (Cat.): вж. обяснението по-горе под „численост“ — С = обичайни, R = редки, V = много редки, P = налични, като това поле трябва да се попълни с DD, ако данните са недостатъчни и не може да се посочи приблизителна оценка на числеността на популацията, или в допълнение на количествените оценки на числеността на популацията.

Качество на данните: посочете качеството на данните, като използвате следните кодове: G = добро (напр. основани на изследвания); M = средно, напр. основани на частични данни с някои екстраполации; P = лошо, напр. груба оценка; DD = недостатъчни данни (препоръчва се да се използва, ако не е възможно да се направи дори приблизителна оценка на числеността на популацията).

ii) Критериите за оценка на зоната за даден вид, посочени в член 4 от Директива 2009/147/ЕО и видовете, изброени в приложение II към Директива 92/43/ЕИО) (в съответствие с раздел Б от приложение III)

— ПОПУЛАЦИЯ: = В, а) от приложение III: размер и плътност на популацията на вида, обитаваща областта в сравнение с популациите, представени в границите на националната територия.

Този критерий е въведен за оценка на относителния размер или плътност на популацията в зоната към този на националната популация.

Този последен аспект като цяло е доста труден за оценяване. Оптималната мерна единица би била процент, произтичащ от съотношението на популацията в зоната към популацията в националната територия. Както е предложено за критерий А, б), приблизителната оценка или класиране по интервали би трябвало да бъдат използвани според следния прогресивен модел:

A : $100 \% \geq p > 15 \%$,

B : $15 \% \geq p > 2 \%$,

C : $2\% \geq p > 0\%$.

Освен това, всички случаи, когато популацията на разглеждания вид е незначително представена в зоната, трябва да се посочат в четвърта категория.

D:

незначителна популация.

Ако даден вид се наблюдава рядко в зоната, например видове-вагранти, това не се разглежда като значима популация и следва да се отбележи с D.

В случаите, когато представителността на разглежданата популация е в категория „D: незначителна“, не се изисква друго означение за другите критерии за оценка, засягащи този тип местообитание в разглеждания обект. В тези случаи критериите „Опазване“, „Изоляция“ и „Обща оценка“ не следва да се отбелязват.

— СТЕПЕН НА ОПАЗВАНЕ: = В, б) от приложение III: Степен на съхранение на характерните особености на местообитанието, които са важни за разглежданите видове, и възможности за възстановяване.

Този критерий съдържа два подкритерия:

- i) степен на съхранение на важните за видовете характеристики на местообитанието;
- ii) възможности за възстановяване.

i) Степен на съхранение на важните за видовете характеристики на местообитанието

Критерий i) изисква обща оценка на характеристиките на местообитанието по отношение на биологичните потребности на даден вид. Характеристиките, отнасящи се до популационната динамика, са сред най-уместните и за животинските, и за растителните видове. Структурата на местообитанието и някои абиотични особености следва да бъдат оценени.

Следва да се използва „методът на най-добрата експертна оценка“, за да се класифицира този критерий:

I. : елементи в отлично състояние,

II. : добре запазени елементи,

III : елементи в средно или частично деградирано състояние.

В случаите, когато подклас „I: елементи в отлично състояние“ или „II: добре запазени елементи“ е определен критерий B, б), трябва като цяло да бъдат класирани като „A: отлично съхранение“ или съответно „B: добро съхранение“, независимо от степенуването на другите подкритерии.

ii) Възможности за възстановяване

За този подкритерий, който трябва да се има предвид само когато елементите са в средно или частично деградирано състояние, трябва да се използва подход, аналогичен на този за критерий A, в), iii), като се прибавя оценката на жизнеспособността на разглежданата популация. Това би трябвало да даде следната система за оценяване:

I : лесно възстановяване,

II : възстановяване, възможно със средни усилия,

III : трудно или невъзможно възстановяване.

Синтез, приложим към класификацията на двата подкритерия

A: отлично съхранение

B: добро съхранение

C: средно или намалено съхранение

— ИЗОЛАЦИЯ: = B, в) от приложение III: Степен на изолация на популацията, присъстваща в зоната по отношение на естествения обхват на видовете.

Този критерий може да бъде тълкуван като приблизителна мярка на приноса на дадена популация към генетичното разнообразие на видовете от една страна и на нестабилността на тази специфична популация от друга. Ако се използва опростен подход може да се каже, че колкото е по-изолирана една популация (спрямо нейния естествен обхват), толкова по-голям е нейният принос към генетичното разнообразие на вида. Следователно терминът „изолация“ трябва да бъде разглеждан в по-широк контекст, като се прилага равнопоставено за стриктните ендемити, за подвидове/родове/раси, както и за подпопулациите на една метапопулация. В този контекст би трябвало да бъде използвано следното степенуване:

A:

(почти) изолирана популация,

В: неизолирана популация, но на границите на ареала на разпространение,

С:

неизолирана популация в рамките на разширен ареал на разпространение.

— ОБЩО = Б, г) от приложение III: Обща оценка на стойността на зоната за съхраняването на съответния вид.

Този критерий се отнася за общата оценка за значението на зоната за съхранение на разглежданите видове. Той може да бъде използван, за да сумира предишните критерии, а също и да оцени други характерни особености на зоната, считани за меродавни за даден вид. Тези характеристики могат да се различават за различните видове и могат да включват човешки дейности в зоната или близки площи, които могат да повлияят върху състоянието на съхранение на видовете, управлението на територията, нормативно уредената защита на зоната, екологичните взаимоотношения между различните типове местообитания и видове и т.н.

„Методът на най-добрата експертна оценка“ може да бъде използван за тази обща оценка, като се прилага следната система за класификация:

А:

отлична стойност,

В:

добра стойност,

С:

значима стойност.

Трябва да се отбележи, че Стандартният формуляр за данни служи за оценка на съхранението на местообитание или вид в определен обект, докато оценките по член 17 засягат статута на цял биогеографски район в дадена държава-членка. Терминът „природозащитен статут“ е определен в член 1, букви д) и и) от Директивата за местообитанията като термин, описващ цялостното състояние на даден тип местообитание или вид в биогеографския район. Този природозащитен статут сега се оценява редовно в рамките на шестгодишните доклади за напредъка в съответствие с член 17 от Директивата за местообитанията. Оценката на зоните съгласно критериите от приложение III към Директивата за местообитанията включва оценка на „степената на съхранение“ на типа местообитание или вида в рамките на дадена зона.

3.3. Други важни видове от флората и фауната (незадължително)

Всички други важни видове от флората и фауната могат да бъдат вписани впоследствие, когато те имат отношение към съхранението и управлението на зоната, в съответствие със следната процедура:

—Група: Нанесете кода на съответната група видове (A = земноводни, B = птици, F = риби, Fu = плесени, I = безгръбначни, L = лишеи, M = бозайници, P = растения, R = влечуги);

—Име и код: Посочете научното наименование на вида, за птици и видове по приложения IV и V следва в допълнение към научното наименование да се използва кодът, посочен на справочния портал;

—Чувствителност (S): Тук посочете дали наличността на информацията за широката общественост относно определен вид може да окаже вредно въздействие върху опитите за съхранението му, например защото той е обект на незаконно колекционерство и достъпността на данните от СФД може действително да увеличи заплахата за вида. Ако случаят е такъв, нанесете „да“ в това поле. Ако даден вид е отбелязан като чувствителен, Комисията няма да разкрие присъствието му в зоната пред обществеността по собствена воля (например, чрез публикуването на тази информация в обществено достъпни бази данни или интернет страници). Ако информацията за присъствието на вида в определена територия вече е достъпна за обществеността, напр. чрез публикации или онлайн информация, отбелязването на вида като чувствителен не може да се счита за оправдано;

—Неприсъствие (НП) (незадължително): Ако вид, който преди е присъствал в зоната, вече не присъства, това може да се отбележи с „x“ в колоната НП (като алтернатива на заличаването на данните за този вид от СФД).

Забележка: видовете се разглеждат като неприсъстващи в зоната например ако не са били наблюдавани там от дълго време. Периодът е различен за различните видове, отсъствие в продължение на няколко години на лесен за наблюдение вид вероятно показва изчезване на вида, докато за трудните за наблюдение видове като бриофитите или някои насекоми липсата на наблюдение в течение на много години не значи непременно отсъствие, доколкото местообитанието не се е променило.

—Размер: Дайте информация за размера на популацията. Ако не е известен точният брой, при възможност дайте интервал за популацията, като попълните приблизителните стойности за долната граница (мин.) и горната граница (макс.) на този интервал. Когато интервалът на популацията не е известен, но съществува информация за минимума или максимума на числеността на популацията, направете приблизителна оценка на липсващата стойност от интервала. Посочете единицата на стойността на популацията в съответното поле. Единиците следва да са индивиди (= i) или двойки (= p), където е възможно, в противен случай моля използвайте стандартизирания списък на популационните единици и кодове, разработен за докладване по член 17 (вж. справочния портал). Ако е необходимо, може да се въведат и единици, различни от използваните за докладване по член 17.

—Категория: Ако няма количествени данни, посочете дали видът е обичаен (C), рядък

(R), или много рядък (V). При липса на каквито и да е данни за популацията тя се означава като присъстваща (P) (вж. фигура 4 за пример).

Моля, посочете обосновката за включването на всеки вид, като използвате следните категории:

— IV вид от приложение IV (Директива за местообитанията)

— V вид от приложение V (Директива за местообитанията)

— А. Национална червена книга

— В. Ендемити

—С. Международни конвенции (включително Бернска, Бонска и Конвенция за биологичното разнообразие)

— D. Други причини

Възможно е да се нанесе повече от една категория. Допълнителни подробности за обосновката за изброяване на отделни видове, особено що се отнася до D, могат да бъдат посочени в раздел 4.2, който е полето за свободен текст, описващ качеството и важността на зоната.

Следва да се използват кодовете за видовете наименования на птици и видове от приложения IV и V (вж. справочния портал). Няма оценка на зоната за вида.

Фигура 4

Примерни данни за други видове (3.3)

Вид	Популация в зоната			Обосновка					
Група Ко Име д	SH Размер П	Единиц и	Категория	Вид Приложение	Други категории				
	Мин.	Макс.	C R V P	IV	V	A	B	C	D

P	<i>Acer heldreichii</i>	51	100	I				x
P	<i>Accipter nisus</i>	2	4	I				x
M	<i>Eptesicus serotinus</i>	150	200	I		x		x
I	<i>Ectemnius massiliensis</i>				R			x
R	<i>Elaphe longissima</i>				C	x		x
P	<i>Campanula morettiana</i>				C	x		x

4. ОПИСАНИЕ НА ЗОНАТА

4.1. Обща характеристика на зоната

Това поле следва да осигури цялостна „картина“ за зоната. Резюмирайте общите характеристики на зоната, като започнете с обозначение на делението на зоната на обширни класове от местообитания, чрез използване на метода на „най-добрата експертна оценка“, за да се прецени техният процент покритие (тези класове местообитания са изброени заедно с кодовете си в справочния портал). Общото покритие от класове местообитания следва да е 100 % и да отговаря на общата площ на зоната. Обичайно е информацията в този раздел да не съвпада винаги с информацията от раздел 3.1 (типове местообитания по приложение I) поради използването на различни източници на данни.

„Други характеристики на зоната“: В полето за свободен текст на 4.1 следва да бъдат описани главните геологични, геоморфологични и ландшафтни характеристики, които са от значение. Когато е уместно се обозначават преобладаващите типове растителност. Също така посочете други местообитания извън приложение I, важни за съхранението на зоната. Когато по-нататъшната детайлна разбивка на информацията за класовете местообитания е важна за съхранението на зоната (напр. дали са трайни насаждения или лозя), това трябва да бъде дадено в този раздел със свободен текст. Информация за малки линейни и мозаични типове залесени площи (живи плетове, бокажи, дървесни алеи) също следва да бъде дадена в този общ текст.

4.2. Качество и значимост

Въвежда се общото означение за качество и значимост на зоната с оглед целите за съхранение от директивите.

За влажни зони от международно значение, които обичайно наброяват над 20 000 водолюбиви птици, този факт следва да се въведе тук.

Когато един вид е включен в раздел 3.3 с обосновка D, се посочва основата за неговото включване.

4.3. Заплахи, натиск върху околната среда и дейности, които влияят на зоната

Въздействията са свързани с всички човешки дейности и естествени процеси, които могат да имат влияние, положително или отрицателно, върху съхраняването и управлението на зоната. Отчита се, че дадено въздействие може да е отрицателно за едно местообитание или един вид в зоната, докато за други е положително. Въпреки това, в това поле можете да съберете информация за най-съществените заплахи, натиск върху околната среда и дейности в зоната като цяло, вместо да докладвате за всичко. Моля, вземете предвид също така заплахите, натиска върху околната среда или дейностите около зоната, тъй като те засягат нейната цялост. Дали това отговаря на фактите зависи освен всичко друго и от местната топография, размера и естеството на зоната и от типа човешки дейности. Информацията следва да отразява актуалната ситуация. Ясно е, че на заплахите, натиска върху околната среда и дейностите с отрицателно въздействие може да се противодейства с управленски мерки. Следователно информацията за тях следва да се чете и интерпретира във връзка например с плановете за управление на зоната.

Ще намерите действащия списък на заплахи, натиск върху околната среда и дейности на справочния портал. Като разгледате най-меродавните заплахи, натиск и дейности с въздействие върху зоната като такава, нанесете съответния код от категориите на ниво 3; ако категориите на ниво 3 не са приложими, можете да използвате ниво 2. Списъкът с кодовете е същият, който се използва за докладване на въздействията и дейностите по член 17 от Директивата за местообитанията.

Относителната важност на дадена заплаха, натиск или дейност следва да се класира в три категории:

Н: Голяма важност/въздействие	Значително, пряко или непосредствено влияние и/или влияние върху големи площи
М: Средна важност/въздействие	Средно пряко или непосредствено влияние, главно непряко влияние и/или влияние само върху умерена част от площта/района
Л: Ниска важност/въздействие	Ниско пряко или непосредствено влияние, непряко влияние и/или влияние само върху малка част от площта/местно влияние

За най-високия клас вписванията са ограничени до максимум 5 за отрицателни и 5 за положителни въздействия. Минималното задължително вписване на данни за всяка таблица е едно влияние. Ако няма въздействия, които следва да се докладват, нанесете „х“. Няма класиране вътре в отделните категории (Н или М или L). За въздействия или дейности със средна или ниска важност ограничението е 20 вписвания.

Препоръчително е обаче да се съсредоточите върху най-значимите за зоната въздействия и дейности.

Определение на замърсяването (незадължително)

Тъй като замърсяването може да има доста различни ефекти в зависимост от изпусканите вещества, както и доста различни източници, например въпросът за изпускане на азот или фосфат във водни екосистеми или атмосферен азот в земни олиготрофни местообитания, може да се приложи допълнително определение на специфичния вид замърсители.

Могат да се използват следните определения:

N:Изпускане на азот

T:Токсични неорганични химикали

P :Изпускане на фосфор/фосфат

O:Токсични органични химикали

A:Изпускане на киселина/повишаване на киселинността

X:Смесени замърсявания

Вътрешно/ външно определение

Посочете дали заплахата, натискът или дейността протича/въздейства във или извън зоната, или и двете.

4.4. Собственост (незадължително)

Въведете общо описание на собствеността на зоната, като използвате дадените класове на собственост. Включете приблизителна оценка на съотношението на площта на зоната във всеки клас собственост. Използвайте класовете собственост, аналогични на тези, използвани в световната база данни на защитените територии.

Обществена:

—Национална/федерална: Земята принадлежи на всички граждани, държи се от националното/федералното правителство

—На щат/провинция: Земята принадлежи на всички граждани, държи се от

щатското/провинциалното правителство

—Местна/общинска: Земята принадлежи на всички граждани, държи се от местното/общинското управление

Съсобственост: Съсобственост на две или повече юридически лица (напр. обществени и частни)

Частна: Земята не е обществена собственост, напр. НПО, частни лица, корпорации

4.5. Документация (незадължително)

Ако има информация, за всяка зона се прави препратка към публикации и/или научни факти, отнасящи се до нея. Въвеждането на информация следва да се прави според стандартно установената практика за научни препратки. Непубликуваните документи или съобщения, отнасящи се до информацията, дадена във формуляра за архив, следва да бъдат включени, ако е от полза. При линковете към онлайн източници имайте предвид, че по принцип URL адресите често се променят и избягвайте да нанасяте нестабилни URL адреси. Полето може да се използва и за въвеждане на друга информация, която е от значение за документацията на зоната.

5. ПРИРОДОЗАЩИТЕН СТАТУТ НА ЗОНАТА (НЕЗАДЪЛЖИТЕЛНО)

5.1. Природозащитен статут на национално и регионално равнище

За всяка държава-членка Европейската агенция по околна среда поддържа последователен списък от съответните типове обозначения на съхранение на природата, които имат нормативно установена защита с тяхната дефиниция от национално/регионално ниво, като този списък може да се намери в справочния портал. Три списъка на типове защита обхващат следните три категории:

А Типове обозначения, използвани с намерение да се защитава фауната, флората, местообитанията и ландшафтите (последните що се отнася до съответните за фауната, флората и за защитата на местообитанията);

Б Статути според секторни законодателни и административни актове (особено в областта на горското стопанство), осигуряващи адекватна защита съответно за опазване на фауната, флората и местообитанията;

В. Частен статут, осигуряващ трайна защита за фауната, флората и местообитанията.

Типовете защита се категоризират според строгостта на защитата, като се започва от най-стриктните статути.

Когато няма природозащитен статут за зоната, важно е това да се означава чрез използване на националния код, отговарящ на „Статут — без защита“.

За всеки обект кодовете на подходящите типове обозначения трябва да бъдат въведени заедно с процентното покритие в рамките на зоната за всеки тип обозначение. Информацията, която се съхранява в това поле, е за нивото на различните типове обозначения. Ако няколко природни резервата от един и същи тип са включени в разглежданата зона, трябва да се въведе процентът на общата площ, покрита от тези резервати.

Връзката на отделните обозначени територии със зоната се записва отделно (вж. 5.2).

5.2. Връзка на описваната зона с други зони (граничещи с нея и принадлежащи към други типове обозначение)

Тази част от формуляра позволява да бъдат означени съседните зони или зоните, принадлежащи към различни типове обозначения, които се припокриват или граничат едни с други. Взаимната връзка между различните типове се установява също и с кръстосана препратка към тях. Всички типове отношения са кодирани, като се използва един от следните начини:

- типовете са съвпадащи (използва се код =),
- описаната зона включва напълно друга зона (използва се код +),
- друга зона включва напълно описваната зона (използва се код -),
- двете зони частично се припокриват (използва се код *).

Като добавка към въвеждането на тези кодове следва да се въведе и процентът на описаната зона, който се припокрива с другата зона.

- Съседните зони се означават с „/“.

Освен това формулярът предлага възможност за вписване на типове обозначение на международно ниво: зона по Рамсарската конвенция, биогенетичен резерват, зона по Европейската диплома, зона по Барселонската конвенция, биосферен резерват, зона от Световното културно и природно наследство, зона по OSPAR, зона по HELCOM, зона по Букурещката конвенция, защитена морска зона и други.

Моля, въведете националните обозначения с името на зоната заедно с типа връзка (вж. по-горе) и процента на припокриване по отношение на описваната зона.

5.3. Обозначение на зоната

Въвежда се като свободен текст всеки аспект от обозначението на зоната, който не е подходящо обхванат от кодовете, използвани в полетата за обозначаване на зоната (вж. раздел 5.1 или 5.2).

6. УПРАВЛЕНИЕ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

6.1. Ведомство, отговарящо за управлението на защитената зона

Дайте информация за ведомството/ата, отговарящо/и за управлението на зоната.

Въвежда се пълната справка, включително име, адрес и телефон/факс на органа и/или лицето, отговорно за управлението на зоната.

Възможно е да се въведе справка за повече от един орган.

6.2. План за управление

Посочете дали има или няма специфичен и действащ план за управление на зоната или такъв е в процес на изготвяне. Макар че се отчита, че плановете за управление не са задължителни съгласно директивата, тази информация е от особен интерес за разбирането за инструментите, които държавите-членки използват при управлението на мрежата си, както и за да има по-специфична информация, ако се наложи.

Ако има действащ план за управление, моля посочете името му и дайте връзка към съответните онлайн ресурси (напр. линк към интернет страницата на национална информационна система). Моля, имайте предвид, че URL адресите често се променят, затова избягвайте да нанасяте нестабилни URL адреси.

6.3. Мерки по опазване (незадължително)

В следващото поле за свободен текст можете да предоставите информация за мерките по опазване за зоната, предприети или необходими.

7. КАРТА НА ЗОНАТА

Предварително условие за настоящата преработена версия на Стандартния формуляр за данни е наличието на географски обозначени цифрови граници на зоните. Съответната информация, напр. за нуждите на статистиката, ще се взема от комбинацията с други цифрови пространствени данни (ГИС-данни). Следователно предаването на географски обозначени цифрови граници на зоните е от решаващо значение.

Границите на зоните следва да се вземат от публикувани топографски карти или набори от данни в мащаб 50 000 или по-малък. Пространствената картографска точност не може да бъде по-малка от 1,0 mm на 1:50 000, което се равнява на 50 m на терена в сравнение с оригинала. ГИС-данните трябва да включват метаданни съгласно Регламента за метаданни по INSPIRE в последната му одобрена версия.

Идентификация по INSPIRE: Тази идентификация е уникален идентификатор на обект за всяка защитена зона, която е публикувана от отговорния орган. Идентификаторът се използва от външни приложения за препратка към пространствения обект.

Идентификацията по INSPIRE е задължителна от момента на влизане в сила на съответния регламент за приложение на INSPIRE.

PDF: В допълнение към електронните граници държавите-членки могат да предоставят електронна карта в съответствие с ISO 19005-1: Управление на документи — файлов формат на електронни документи за дългосрочно съхранение. Идентификаторът на зоните (кодът на зоните) и датата на създаване на картата трябва да бъдат включени в pdf-файла по такъв начин, че документът да може да бъде извикван по електронен път по код на зоната и дата на създаване (незадължително).

Препратка/и (не е задължително): Нанесете тук препратки към оригиналната карта, използвана за дигитализирането на електронните граници. Препратката може да бъде напр. официалният идентификационен номер/а или име/на на топографската/ите карта/и.

[\(1\)](#) Освен малки корекции на уебстраницата като правописни грешки или приспособяване към най-новите технически стандарти.

[\(2\)](#) Изключение: Вместо GB се използва UK, за да се запази съществуващото кодиране на идентификаторите на зони.

[\(3\)](#) По-голямата част от ГИС-софтуера предоставя функция за автоматично изчисляване на координатите на центъра в рамките на най-голямата площ в зоната.

[\(4\)](#) [OB L 154, 21.6.2003 г., стр. 1.](#)

Допълнение

Съдържание на справочния портал Натура 2000

1. Заглавие: Кодове на държавите по ISO 3166

Поддръжка: Международна организация по стандартизация (ISO)

Поле на СФД: 1.2

2. Заглавие: Списък на ЗЗО по биогеографски район

Поддръжка: ГД „Околна среда“ и Европейска агенция за околната среда (ЕАОС) [\(1\)](#)

Поле на СФД: 1.7

3. Заглавие: Преглед на определенията за морски граници, използвани от държавите-членки

Поддръжка: ГД „Околна среда“ и Европейска агенция за околната среда (ЕАОС) [\(1\)](#)

Поле на СФД: 2.3

4. Заглавие: Райони по ниво 2 NUTS

Поддръжка: ЕВРОСТАТ

Поле на СФД: 2.5

5. Заглавие: Биогеографски райони в Европа

Поддръжка: ГД „Околна среда“ и Европейска агенция за околната среда (ЕАОС) [\(1\)](#)

Поле на СФД: 2.6

6. Заглавие: Списък с кодовете на местообитанията от приложение I към Директива 92/43/ЕИО

Поддръжка: ГД „Околна среда“ и Европейска агенция за околната среда (ЕАОС) [\(1\)](#)

Поле на СФД: 3.1

7. Заглавие: Кодове на съответните групи от видове, качество на данните, категории на плътност, категория на обосновката

Поддръжка: ГД „Околна среда“ и Европейска агенция за околната среда (ЕАОС) [\(1\)](#)

Поле на СФД: 3.2, 3.3

8. Заглавие: Списък с кодовете на птичите видове по Директива 2009/147/ЕО

Поддръжка: ГД „Околна среда“ и Европейска агенция за околната среда (ЕАОС) [\(1\)](#)

Поле на СФД: 3.2, 3.3

9. Заглавие: Списък с кодовете на видовете по Директива 92/43/ЕИО (приложения II, IV, V)

Поддръжка: ГД „Околна среда“ и Европейска агенция за околната среда (ЕАОС) [\(1\)](#)

Полета на СФД: 3.2, 3.3

10. Заглавие: Списък с единиците за популация и техните кодове (съгласно член 17)

Поддръжка: ГД „Околна среда“ и Европейска агенция за околната среда (ЕАОС) [\(1\)](#)

Полета на СФД: 3.2, 3.3

11. Заглавие: Класове местообитания за общата характеристика на зоните

Поддръжка: ГД „Околна среда“ и Европейска агенция за околната среда (ЕАОС) [\(1\)](#)

Поле на СФД: 4.1

12. Заглавие: Справочен списък със заплахи, натиск върху околната среда и дейности (съгласно член 17)

Поддръжка: ГД „Околна среда“ и Европейска агенция за околната среда (ЕАОС) [\(1\)](#)

Поле на СФД: 4.3

13. Заглавие: Списък на съответните типове обозначения за съхраняване на природата, които имат задължителна защита

Поддръжка: Европейска агенция за околната среда (ЕАОС)

Поле на СФД: 5.1

14. Заглавие: Идентификация по INSPIRE

Поддръжка: Държавите-членки съгласно Регламента за приложение на INSPIRE

Поле на СФД: 7

15. Заглавие: Технически и административни насоки за предаване на данни по Натура 2000 на Комисията

Поддръжка: ГД „Околна среда“ и Европейска агенция за околната среда (ЕАОС) [\(1\)](#)

[\(1\)](#) Справочните материали се управляват от ГД „Околна среда“ и Комитета по местообитанията